

Thema: Participatie

Adviesrapport Opvang vluchtelingen gemeente Geldrop-Mierlo

December 2024

De opvang van vluchtelingen en asielzoekers blijft de komende jaren een belangrijke uitdaging voor de gemeente Geldrop-Mierlo. Om deze opvang duurzaam te organiseren, heeft de gemeente besloten een beleidskader op te stellen dat richting geeft aan de keuzes voor zowel de korte als de lange termijn. Dit kader richt zich op vier specifieke doelgroepen: Oekraïense vluchtelingen, asielzoekers, Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen (AMV'ers) en nog niet geplaatste statushouders.

Het betrekken van inwoners, ondernemers en netwerkpartners is essentieel om te zorgen dat het beleidskader breed wordt gedragen en maatschappelijk verantwoord is. Daarom heeft de gemeente Geldrop-Mierlo onderzoeksbureau Inviar ingeschakeld om, in samenwerking met de gemeente, een participatieonderzoek uit te voeren. Dit onderzoek had als doel ideeën, zorgen en aandachtspunten van de gemeenschap te verzamelen en te vertalen naar concrete aanbevelingen voor het beleidskader.

Het onderzoek bestond uit een kwantitatieve aanpak, waarbij input werd verzameld van inwoners, ondernemers en netwerkpartners. De uitkomsten helpen de gemeente om haar beleid beter af te stemmen op de behoeften en wensen van de gemeenschap. Het rapport dat voor u ligt, bevat een samenvatting van de belangrijkste resultaten, evenals concrete adviespunten die bijdragen aan een toekomstbestendig opvangbeleid.

RESPONSVERANTWOORDING

METHODIEK

- ▶ Het onderzoek is primair online uitgevoerd. Daarnaast hebben inwoners de optie gehad om papieren vragenlijsten in te vullen en om telefonisch deel te nemen.
- ▶ Om iedere inwoner van gemeente Geldrop-Mierlo de kans te bieden om aan het onderzoek deel te nemen, is het onderzoek op meerdere manieren aangeboden aan de inwoners:
 - ▶ Aan alle leden van het Tip-burgerpanel TipGeldrop-Mierlo is op 24 oktober 2024 een e-mail gestuurd met een link naar de online vragenlijst. Niet responderende panelleden hebben op 5 november 2024 een herinnering gekregen.
 - ▶ Aan de balie van het gemeentehuis zijn papieren vragenlijsten beschikbaar gesteld.
 - ▶ De link naar de vragenlijst is door gemeentelijke communicatiekanalen verspreid.
- ▶ Alle respondenten hebben de vragenlijst anoniem ingevuld.

RESPONS

In totaal hebben n=683 inwoners van de gemeente Geldrop-Mierlo aan het onderzoek deelgenomen. De maximale foutmarge bij deze steekproefgrootte bedraagt $\pm 3,7\%$ (bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%)*.

Om de resultaten van het onderzoek representatief te maken voor alle inwoners van de gemeente Geldrop-Mierlo zijn deze herwogen naar de populatieverhoudingen voor wat betreft de variabelen leeftijd en geslacht. In onderstaande tabellen zijn de details van de respons- en populatieverhoudingen van deze variabelen weergegeven.

Geslacht	Populatie (%)	Respons (%)	Respons (n)
Man	49,6	46,7	319
Vrouw	50,4	46,2	316
X		1,5	10
Onbekend		5,6	38

Leeftijd	Populatie (%)	Respons (%)	Respons (n)
Jonger dan 40 jaar	32,7	12,2	83
40-64 jaar	40,0	47,7	326
65 jaar of ouder	27,3	39,2	268
Onbekend		0,7	5

* De foutmarge geeft de precisie van een gemeten percentage aan. Hoe kleiner de foutmarge, hoe preciezer het gemeten resultaat. Het betrouwbaarheidsniveau geeft de statistische kans aan dat, bij herhaling van de meting onder gelijke omstandigheden, het resultaat van deze herhaalmeting binnen de foutmarge blijft.

Adviespunten

ADVIESPUNTEN

De structurele opvang van vluchtelingen in de gemeente Geldrop-Mierlo roept weerstand op bij een relatief grote groep inwoners. Om het draagvlak onder de inwoners te vergroten, worden hieronder enkele adviespunten gedeeld. Deze punten zijn een 'vertaling' van de wensen en suggesties van de respondenten zoals naar voren gekomen uit het onderzoek. Ze zijn bedoeld om inzicht te geven in de ideeën van de deelnemers en staan los van overwegingen zoals haalbaarheid of uitvoerbaarheid.

VLUCHTELINGENOPVANG MAG NIET TEN KOSTE GAAN VAN EIGEN INWONERS

Inwoners geven aan dat ze zich zorgen maken over de beschikbaarheid van woningen voor eigen inwoners. Men maakt zich zorgen dat er minder huizen beschikbaar zullen zijn voor eigen inwoners, wanneer er een groot aantal vluchtelingen wordt opgevangen in de gemeente. Maak aan de inwoners duidelijk dat er voor eigen inwoners óók gekeken wordt voor meer woningen. Dit zal de maatschappelijke acceptatie van de opvang bevorderen, aangezien het de veelvoorkomende perceptie onder inwoners dat vluchtelingen voorrang krijgen op woningen, verkleind of zelfs wegneemt.

INFORMEER WIJKEN/BUURTEN TIJDIG, BIJ VOORKEUR VIA MIDDENSTANDBELANGEN, NIEUWSBRIEVEN EN WEBSITE

Zodra de gemeente een mogelijke locatie voor ogen heeft voor een opvanglocatie, is het belangrijk om de buurt hier zo vroeg mogelijk over te informeren en actief bij het proces te betrekken. Door inwoners tijdig te informeren wordt de buurt/omgeving niet overvallen door het besluit. Men wil het liefst via de volgende kanalen geïnformeerd worden over de mogelijke toekomstige plannen: het huis-aan-huisblad Middenstandsbelangen, nieuwsbrieven van de gemeente en/of de website van de gemeente.

ORGANISEER VOLDOENDE BEGELEIDING EN DAGBESTEDING

Voor de vluchtelingen die voor langere tijd hier blijven is het belangrijk dat zij zo snel mogelijk kunnen meedraaien in de maatschappij. Door de vluchtelingen goed te begeleiden bij hun integratie in de samenleving, worden ze sneller wegwijs in het nieuwe land. Begeleiding kan geboden worden door, bijvoorbeeld, vrijwilligers. Daarnaast hechten inwoners er waarde aan dat vluchtelingen binnen de opvanglocatie een zinvolle dagbesteding hebben, om verveling te voorkomen en mogelijke overlast te verminderen. Denk hierbij aan scholing, werk of stages.

ORGANISEER KLEINSCHALIGE OPVANGLOCATIES EN STEM LOCATIES AF OP DE SPECIFIEKE BEHOEFTE VAN ELKE DOELGROEP

De schaal van de opvang én het type opvang moet passen bij de omgeving. Veel inwoners pleiten voor kleinere opvanglocaties die beter te integreren zijn in de gemeenschap en minder overlast veroorzaken. Ook kunnen kleine opvanglocaties beter verspreid worden over de gemeente, waardoor niet één wijk/buurt de volledige verantwoordelijkheid draagt. Daarnaast bevinden zich bij kleine locaties minder mensen op één plek, wat de kans op overlast verkleint. Grootschalige opvanglocaties kunnen bovendien veel druk geven op voorzieningen, zoals scholen, huisartsen en supermarkten.

Overzicht resultaten kwantitatief onderzoek

SAMENVATTING OPVANG VLUCHTELINGEN

ZORGEN OVER OPVANG

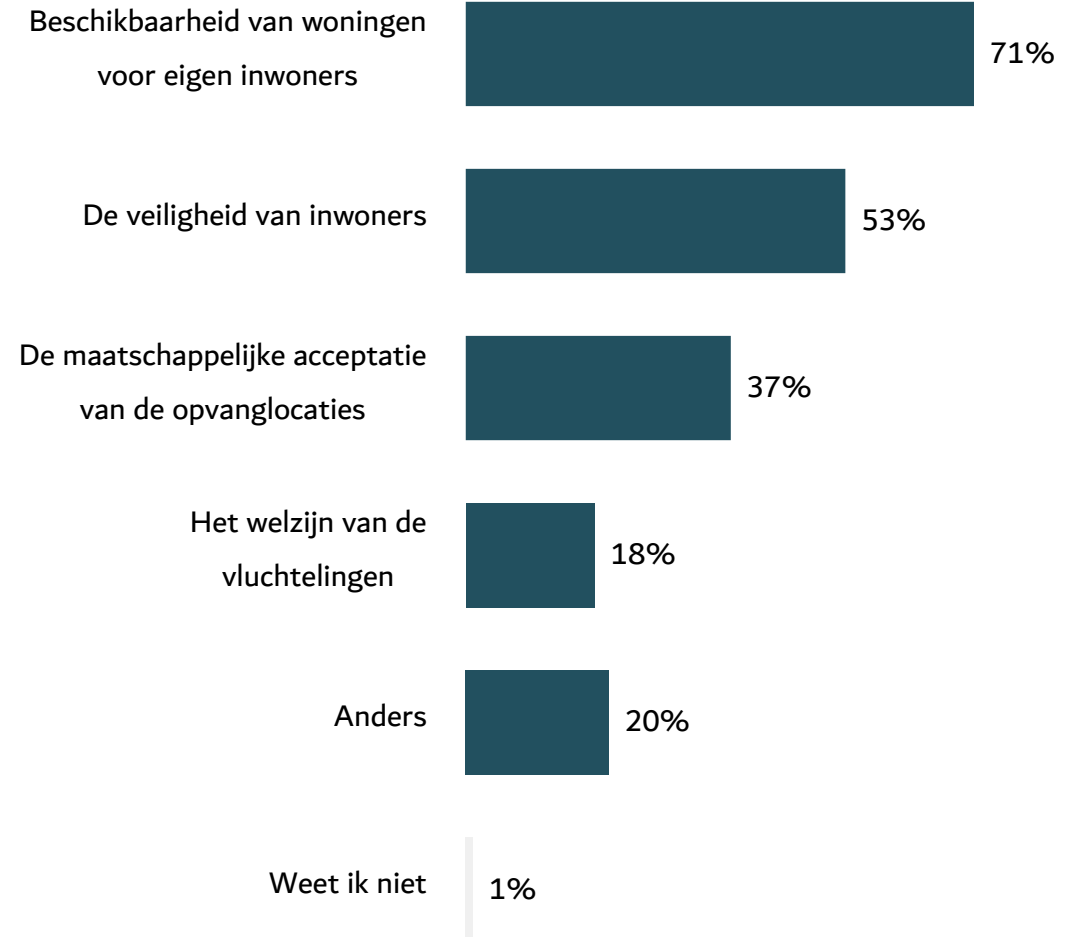
- ▶ Twee derde van de inwoners maakt zich grote (49%) of enige (19%) zorgen over de opvang van vluchtelingen in de gemeente Geldrop-Mierlo.
- ▶ Respondenten die zich (grote/enige) zorgen maken over de opvang van vluchtelingen, maken zich vooral zorgen over de beschikbaarheid van woningen voor eigen inwoners (71%) en over de veiligheid van inwoners (53%).

ALGEMENE OPVANG

- ▶ Drie op de vier inwoners vindt dat problemen van eigen inwoners eerst opgelost moeten worden, terwijl 'slechts' één op de acht het daarmee oneens is (de rest is neutraal of weet het niet).
- ▶ Iets meer dan de helft van de inwoners vindt dat vluchtelingen recht hebben op hulp en ondersteuning, terwijl ruim een kwart dit juist niet vindt.
- ▶ De stelling "Het is goed dat er structurele opvanglocaties komen voor vluchtelingen" leidt tot verdeeldheid: 48% is het ermee oneens, terwijl 42% het er juist mee eens is.

OPEN OPMERKINGEN

- ▶ 40% van de respondenten heeft nog een toevoeging gedaan op de vragen met betrekking tot het opvangen van vluchtelingen (zie onderstaand kader voor een bloemlezing). Thema's die hierbij het vaakst aan bod komen zijn:
 - ▶ Zorgen over veiligheid en overlast.
 - ▶ Zorgen over woningnood en vluchtelingen die voorrang krijgen.
 - ▶ Het maken van onderscheid tussen 'echte vluchtelingen' en 'gelukszoekers'.
 - ▶ Zorgen over integratie en culturele verschillen.
 - ▶ Kritiek op het beleid van de regering en de rol van de gemeente.
 - ▶ De voorkeur voor kleinschalige opvang.

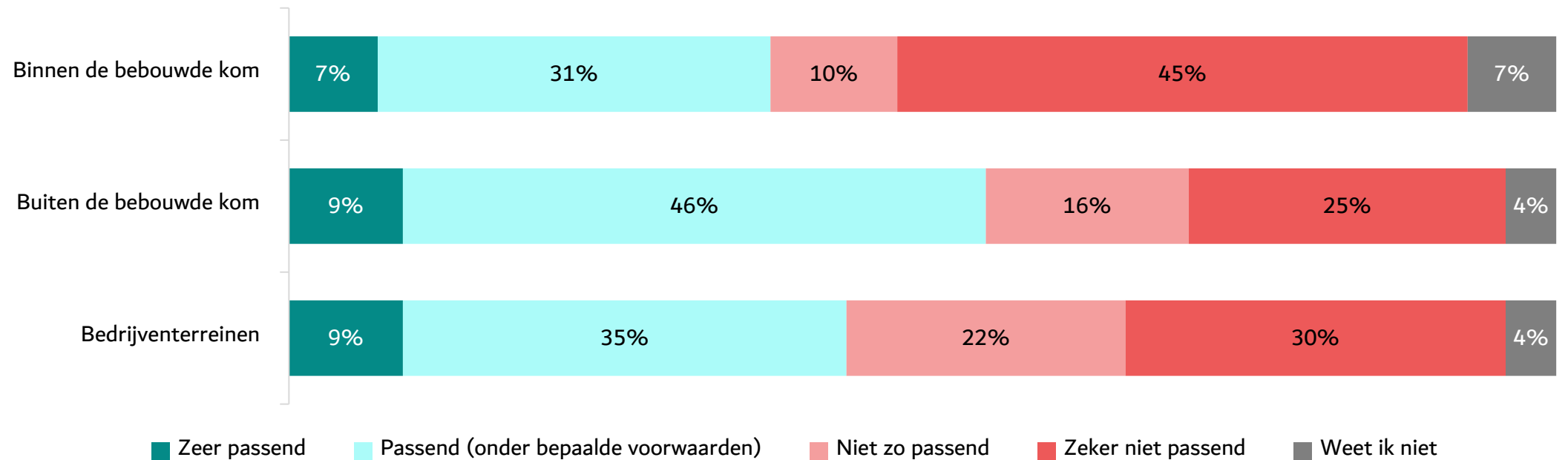
SAMENVATTING OPVANG ASIELZOEKERS

AANTAL PER OPVANGLOCATIE

- ▶ Inwoners geven vaker de voorkeur aan meerdere kleine opvanglocaties (36%) boven één opvanglocatie met minimaal 300 opvangplekken (18%). De grootste groep geeft echter het antwoord 'Anders, namelijk:'. De meeste antwoorden binnen deze groep geven te kennen dat men überhaupt geen opvanglocaties wil of dat dit er minder moeten worden.

LOCATIE VAN DE OPVANG

- ▶ Ruim de helft van de inwoners vindt het vestigen van de opvanglocatie(s) buiten de bebouwde kom passend.
- ▶ Het vestigen van de opvanglocatie(s) binnen de bebouwde kom vindt ruim de helft juist niet passend.
- ▶ Inwoners vinden vooral de veiligheid van omwonenden en de maatschappelijke acceptatie van de omgeving belangrijk voor een opvanglocatie.

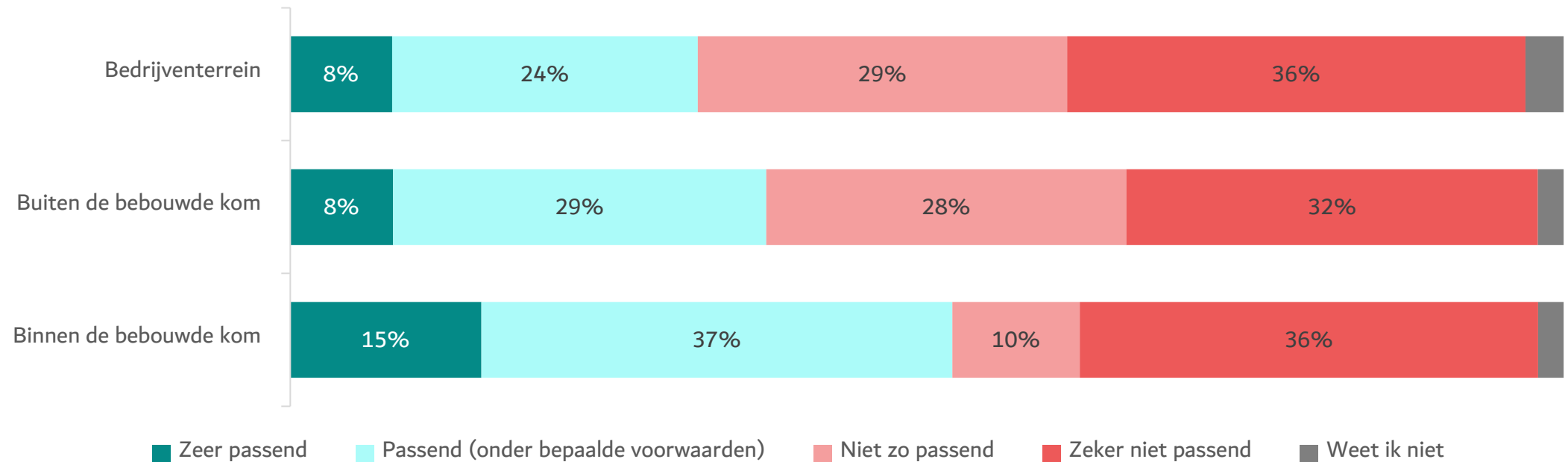
SAMENVATTING ALLEENSTAANDE MINDERJARIGE VREEMDENLINGEN (AMV'ERS)

DE AKERT

- ▶ De meningen over een opvanglocatie zoals de Akert voor de opvang van AMV'ers lopen erg uiteen. 34% van de inwoners vindt een locatie zoals de Akert een passende opvanglocatie en 41% vindt een locatie zoals de Akert juist niet passend.

LOCATIE VAN DE OPVANG

- ▶ Het opvangen van AMV'ers binnen de bebouwde kom wordt het vaakst passend gevonden (52%), maar stuit nog altijd op veel weerstand (46%).
- ▶ Inwoners vinden vooral de veiligheid voor de omwonenden en maatschappelijke acceptatie van de omgeving belangrijk voor een opvanglocatie voor AMV'ers.

SAMENVATTING OEKRAÏENSE VLUCHTELINGEN

LOCATIE VAN DE OPVANG

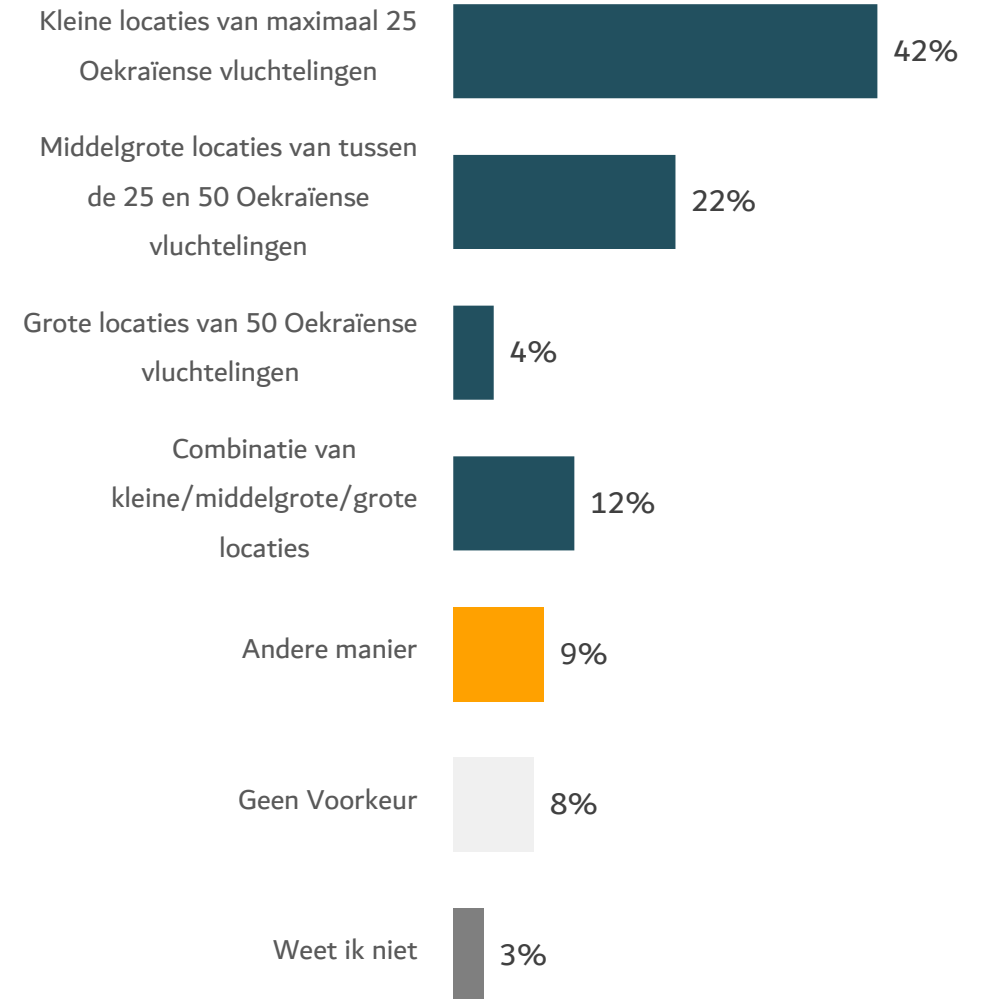
- ▶ Drie kwart van de inwoners vindt een opvanglocatie binnen de bebouwde kom passend voor het structureel opvangen van Oekraïense vluchtelingen. Buiten de bebouwde kom wordt ook relatief vaak passend gevonden: 64%.

AANTAL PER LOCATIE

- ▶ De voorkeur gaat het vaakst uit naar kleine locaties van maximaal 25 Oekraïense vluchtelingen (42%).
- ▶ ‘Slechts’ 4% van de inwoners vindt dat de gemeente Oekraïense vluchtelingen het beste kan opvangen in grote locaties vanaf 50 vluchtelingen.

BELANGRIJKE FACTOREN EN/OF AANDACHTSPUNTEN

- ▶ Inwoners vinden vooral de veiligheid voor de omwonenden en maatschappelijke acceptatie van de omgeving belangrijk voor een opvanglocatie voor AMV'ers.
- ▶ De meerderheid van de inwoners vindt dat de acceptatie van de omliggende buurtbewoners (73%), de kosten van de opvanglocatie (75%) en de mogelijkheid tot maatschappelijke deelname van Oekraïense vluchtelingen (63%) belangrijke factoren en/of aandachtspunten om mee te nemen bij het organiseren van structurele opvanglocaties.

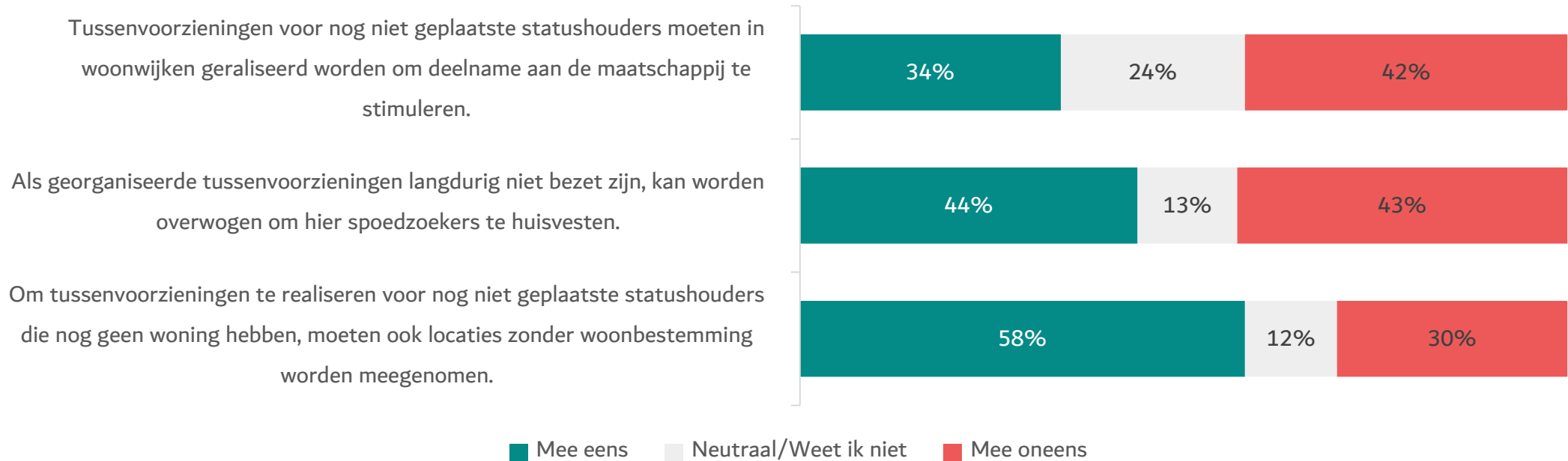
SAMENVATTING NOG NIET GEPLAATSTE STATUSHOUDERS

LOCATIE VAN DE OPVANG

- ▶ De meningen over een gebied voor tussenvoorziening voor nog niet geplaatste statushouders zijn verdeeld. Iets meer dan de helft van de inwoners vindt een opvanglocatie binnen en/of buiten de bebouwde kom passend voor een tussenvoorziening voor nog niet geplaatste statushouders. Bedrijventerreinen worden door iets minder dan de helft passend gevonden.
- ▶ Inwoners vinden vooral de veiligheid voor de omwonenden en maatschappelijke acceptatie van de omgeving belangrijk voor een opvanglocatie voor nog niet geplaatste statushouders.

BELANGRIJKE FACTOREN EN/OF AANDACHTSPUNTEN

- ▶ Over de stelling “Als georganiseerde tussenvoorzieningen langdurig niet bezet zijn, kan worden overwogen om spoedzoekers hierin te huisvesten” is de verdeling tussen de meningen nagenoeg gelijk verdeeld (eens; 44% vs. oneens: 43%).
- ▶ 58% van de inwoners is het eens met de stelling: “Om tussenvoorzieningen te realiseren voor nog niet geplaatste statushouders die nog geen woning hebben, moeten ook locaties zonder woonbestemming worden meegenomen.” 30% is het hiermee oneens.

TIPS EN MEEDENKEN

GEWENSTE MANIER VAN INFORMEREN

- ▶ De volgende communicatiekanalen worden het vaakst door de inwoners genoemd, voor het ontvangen van informatie over de mogelijke toekomstige plannen voor opvanglocaties:
 - ▶ Het huis-aan-huisblad Middenstandsbelangen: 58%
 - ▶ Nieuwsbrieven van de gemeente: 42%
 - ▶ Website van de gemeente: 41%

TIPS

- ▶ Inwoners konden aan het einde van de vragenlijst tips achterlaten. Onderstaand volgt een korte samenvatting van de meest gegeven antwoorden.
 - ▶ Zorg ervoor dat jongeren en starters uit eigen regio een woning kunnen krijgen.
 - ▶ Er is een sterke voorkeur voor kleinschalige opvang verspreid over verschillende gebieden, niet geconcentreerd in één wijk/buurt.
 - ▶ Betrek buurtbewoners bij de toekomstige plannen vanaf dag één en wees transparant hierover. Hierdoor wordt er draagvlak en sympathie gecreëerd bij de inwoners en weten mensen waar ze aan toe zijn.
 - ▶ Vluchtelingen moeten actief deelnemen aan de samenleving door taallessen, werk of vrijwilligerswerk. Zorg voor een duidelijke daginvulling en taallessen. Bied vluchtelingen ondersteuning en zorg voor begeleiding om snel te kunnen inburgeren.
 - ▶ Er zijn veel zorgen over de veiligheid, voor zowel de inwoners als voor de vluchtelingen. Inwoners vinden het vooral belangrijk dat overlast en intimidatie worden voorkomen.
 - ▶ Hergebruik bestaande lege panden en/of stel betaalbare nieuwbouw woningen beschikbaar voor zowel vluchtelingen als eigen inwoners.

Bijlagen

InviOR biedt onafhankelijk advies en projectbegeleiding rondom (participatie)beleid. We begeleiden opdrachtgevers in drie fasen van het participatieproces.

Inzicht – Door onderzoek te doen verzamelen we betrouwbare informatie.

Visie – De opgehaalde inzichten vertalen we naar een gedragen beleidsmatig advies, maar het liefst daarbij ook een participatiebeleid om nu, en in de toekomst, belanghebbenden betrokken te houden.

Organisatie – Vervolgens helpen we met het implementeren van dit beleidsadvies. Onze professionele en flexibele medewerkers geloven in gemeenschap; een zo breed mogelijke groep moet kunnen meedenken en meepraten over lokale maatschappelijke vraagstukken. Door een transparant inzicht in hetgeen leeft en speelt onder burgers/ bestuurders/ politici, levert dit beter beleid en meer draagvlak op.

InviOR
Herstraat 20
5961 GJ Horst

www.inviOR.nl
advies@inviOR.nl
085-4860100

InviOR is lid van Data & Insights Network.